

Spionii și loviluția (III)

Maria Bălan - „regina spionajului”

Un succes deosebit al contrainformațiilor românești l-a constituit identificarea, cu ajutorul unor agenți strecurați în teritoriul ocupat de inamic, a spionilor inamici din România, ceea ce a dat posibilitatea anihilării activităților lor.

Un alt succes al serviciului de contrainformații român l-a constituit întocmirea, în primăvara anului 1917, a unor liste de persoane care au colaborat cu inamicul.

Ca și alte servicii de informații europene, și cel românesc s-a folosit de „spionajul feminin”.

Una din aceste spioane a fost Tereza Colbeu. La arestarea sa, au fost găsite în gulerul de blană, pe care îl purta, documente informative.

Dar cea mai importantă agentă a fost Maria Bălan care a transmis multă vreme informații deosebit de prețioase despre mișcările trupelor austro-ungare în Banat, acționând sub numele de cod „B9”.

Contraspionajul austro-ungar o descoperă cu mare dificultate pe tânăra și frumoasa femeie.

Arestată, este condamnată la moarte, dar reușește să evadeze, reapărând la București.

Despre Bălan, ziarul francez „Paris Soir” scria că a fost „regina spionajului”, „o Mata Hari” autohtonă care „a adus imense servicii României”.

Asasinul lui Troțki - Erou al Uniunii Sovietice

Leon Troțki

Mexic s-a înscris pe harta acțiunilor informative și a asasinatelor politice datorită faptului că aici s-a desfășurat episodul final al „cayului Troțki”.

Dizidentul sovietic era considerat de Stalin ca principalul său dușman, astfel încât a ordonat serviciilor de spionaj sovietice să organizeze asasinarea sa.

După mai multe tentative nereușite, NKVD îl recrutează pe Ramon Mercader (1914-1978), de origine spaniolă, fervent comunist.

Acesta, la 20 august 1940, îl rănește grav pe Leon Troțki, care ulterior va muri. Întemnițat în Mexic, Mercader este eliberat în 1960, vine în URSS, unde primește titlul de „Erou al Uniunii Sovietice”.

Portretul său se găsește în Muzeul KGB din Moscova.

De reținut că, la una din tentativele de asasinare a lui Troțki participase și cunoscutul grafician mexican David Alfaro Siqueiros (1896-1974).

Șeful Poștei Române - trădătorul amnistiat

Din păcate, serviciul de contrainformații român s-a confruntat nu numai cu dușmanul din exterior, ci

și cu cel din interior.

Este vorba de identificarea și anihilarea unor agenți care se puseseră în slujba spionajului Puterilor Centrale, acționând, uneori din posturi destul de înalte.

În ultimă instanță, actele lor, determinate de remunerări sau de avantaje, posturi într-o viitoare organizare a unei Români ocupate, au costat viețile unor conaționali.

În sfârșit, mai este de amintit cazul unor români care au spionat în România, din postura de militari în armata austro ungară. Este vorba, spre exemplu, de Leo Onciul, locotenent în armata chezarocrăiască, care cade prizonier al armatei României și, după ce evadează, întocmește un raport detaliat înaintat autorităților militare austro-ungare despre armata României.

Dintre agenții în slujba spionajului austro-ungar, cel mai important a fost colonelul Victor Verzea, care, în calitate de șef al serviciilor poștale, încă din perioada neutralizării României a transmis inamicului, ambasadorul Czerin și celui german, codul de descifrare a telegramelor, copii ale corespondenței comandanților militari și a oamenilor politici.

Odată cu intrarea trupelor Puterilor Centrale în București, pune la dispoziția acestora instalațiile telefonice și telegrafice. Ca răsplată pentru serviciile sale, Verzea este numit de autoritățile de ocupație primar al Bucureștilor.

În 1919, la București, este pronunțată sentința împotriva lui Verzea, de muncă silnică pe viață, care nu va fi executată pentru că, la 9 noiembrie 1920, delictele săvârșite în timpul războiului, între care și actele de spionaj, au fost amnistiate

BOGDAN PĂPĂDIE, GABRIEL I. NĂSTASE

(Din vol. Spionii și loviluția, Ed. Obiectiv, Craiova, 2014)

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*